

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Commissie voor Digitale Zaken
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Postbus 16001
3500 DA Utrecht

Bezoekadres:
Kleinesingel 1-3
3572 CG Utrecht

030 888 38 88
info@mensenrechten.nl
www.mensenrechten.nl

Per e-mail: cie.DiZa@tweedekamer.nl

Onderwerp
Inbreng commissiedebat
digitale inclusie

Uw brief van
.
Uw kenmerk
.

Datum
16 januari 2025
Ons kenmerk
2025/003/VZ/BO

Geachte leden van de vaste commissie voor Digitale Zaken,

Op 23 januari 2025 houdt u een Commissiedebat over digitale inclusie. Het College voor de Rechten van de Mens (hierna: het College) geeft u ter voorbereiding van dit debat graag een aantal punten mee.

Samenvatting

Het College heeft recentelijk een monitorrapportage uitgebracht over digitale toegankelijkheid en dienstverlening in het licht van het VN-verdrag handicap. Daaruit blijkt dat mensen met een beperking nog onvoldoende toegang hebben tot digitale informatie en diensten. Om dit te verbeteren, kan het kabinet verschillende stappen zetten.

Aanbevelingen van het College

- **Concrete doelstellingen**

Het College roept de ministeries van BZK en VWS op om te werken aan meer concrete doelstellingen op het gebied van digitale toegankelijkheid en toegankelijke dienstverlening. Deze moeten terugkomen in de Nationale strategie en werkagenda voor de implementatie van het VN-verdrag handicap en in de nieuwe Nederlandse Digitaliseringsstrategie.

- **Betrek mensen met een beperking**

Het College adviseert het ministerie van BZK om mensen met een beperking en hun vertegenwoordigende organisaties structureel te betrekken bij wetgeving, beleid en uitvoering op het gebied van digitale toegankelijkheid en dienstverlening.

- **Naleven Besluit digitale toegankelijkheid overheid**
Alle overheidsinstanties moeten zich houden aan het Besluit digitale toegankelijkheid overheid. Daarvoor is onder meer nodig:
  - Beleid dat regelt dat bij overheidsinstanties organisatiebreed (bij alle afdelingen) wordt ingezet op digitale toegankelijkheid.
  - Eisen bij inkoopvoorwaarden.
  - Effectief toezicht.
- **Toegang tot overheidsdienstverlening voor vertegenwoordigers**
Het College roept het ministerie van BZK op om een tijdspad te presenteren met de verschillende stappen die worden gezet om de toegang tot overheidsdienstverlening voor wettelijk vertegenwoordigers en gemachtigden te garanderen.
- **Eisen en richtlijnen voor private dienstverleners**
  - Voor dienstverleners in het onderwijs en de zorg gelden nog geen toegankelijkheidseisen. Het College vindt het belangrijk dat BZK, in samenwerking met de andere ministeries, zorgt voor bindende toegankelijkheidseisen in deze sectoren.
  - Het College doet aan het ministerie van BZK ook de aanbeveling om minimumrichtlijnen over de fysieke toegankelijkheid van essentiële private dienstverleners op te stellen.

Inleiding

Het College voor de Rechten van de Mens is de nationale toezichthouder op de uitvoering van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (VN-verdrag handicap). Op 3 december 2024 heeft het College zijn monitorrapportage 'Digitale toegankelijkheid en dienstverlening in het licht van het VN-verdrag handicap' aangeboden aan een delegatie van de Tweede Kamercommissies voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Digitale Zaken.¹

Met het oog op het Commissiedebat van 23 januari licht het College hieronder de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen uit het rapport toe. Het College hoopt dat u het rapport voor dit debat agendeert en het kabinet om een reactie op het rapport zult verzoeken.

Toelichting

1. Concrete doelstellingen

Het College vindt het zorgelijk dat het kabinet nog niet genoeg stappen zet om digitale toegankelijkheid en toegankelijke dienstverlening voor mensen met een beperking te garanderen.

---

¹ College voor de Rechten van de Mens, *Monitor digitale toegankelijkheid en dienstverlening in het licht van het VN-verdrag handicap*, 3 december 2024.

De Nationale strategie voor de implementatie van het VN-verdrag handicap² bevat nog onvoldoende concrete doelstellingen hierover. Alleen op het gebied van werk en onderwijs zijn doelstellingen opgenomen over digitale toegankelijkheid. Dit terwijl ook in andere domeinen, zoals in de zorg, en bij de dienstverlening van de overheid zelf, digitale toegankelijkheid nog onvoldoende op orde is. Ook de internationale toezichthouder, het VN-Comité voor de rechten van personen met een handicap (VN-comité handicap), heeft Nederland aangesproken op het gebrek aan vooruitgang op dit gebied.³ Het College wijst er bovendien op dat het kabinet ook dringend zou moeten werken aan doelstellingen over digitale toegankelijkheid en dienstverlening voor Caribisch Nederland.⁴

De nieuwe Nederlandse Digitaliseringsstrategie waar staatssecretaris Szabó aan werkt biedt een goede gelegenheid om nadere stappen te zetten op het gebied van digitale toegankelijkheid en dienstverlening.⁵ Het College roept Kamerleden dan ook op om er bij de staatssecretaris op aan te dringen dat zijn strategie aansluit bij de Nationale strategie voor de implementatie van het VN-verdrag handicap en concrete doelstellingen over digitale toegankelijkheid en dienstverlening voor mensen met een beperking bevat.

Suggesties voor vragen:

- Hoe gaat staatssecretaris Szabó ervoor zorgen dat er concrete en ambitieuze doelstellingen over digitale toegankelijkheid en dienstverlening worden opgenomen in de Nationale strategie voor de implementatie van het VN-verdrag handicap en de bijbehorende werkagenda?
- Kan staatssecretaris Szabó toelichten hoe de nieuwe Nederlandse Digitaliseringsstrategie zal bijdragen aan digitale toegankelijkheid en toegankelijke dienstverlening voor mensen met een beperking? Is de staatssecretaris van plan om hierover concrete doelstellingen op te nemen?

---

² Rijksoverheid, *Nationale strategie voor de implementatie van het VN-verdrag Handicap*, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2024/01/31/nationale-strategie-voor-de-implementatie-van-het-vn-verdrag-handicap>.

³ Committee on the Rights of Persons with Disabilities, *Concluding observations on the initial report of the Kingdom of the Netherlands*, https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CRPD%2FC%2FNLD%2FCO%2F1&Lang=en, para 23 & 24.

⁴ Caribisch Nederland komt nu helemaal nog niet terug in de strategie. Dat is volgens het College onterecht. Zie: College voor de Rechten van de Mens, , Inbreng t.b.v. het commissiedebat VWS op 2 oktober 2024, <https://publicaties.mensenrechten.nl/publicatie/ac92cad4-9255-4008-ad9e-bccba9109a39>, p.3.

⁵ Rijksoverheid, 'Szabó kondigt nieuwe Nederlandse Digitaliseringsstrategie aan', 7 november 2024, [Szabó kondigt nieuwe Nederlandse Digitaliseringsstrategie aan - Digitale Overheid](#).

2. *Betrek mensen met een beperking*

Het College spoort het kabinet aan om mensen met een beperking en hun vertegenwoordigende organisaties nauw te betrekken bij de ontwikkeling van beleid en wet- en regelgeving en de uitvoering daarvan op onderwerpen die hen aangaan. Dit is een verplichting van het verdrag. Maar dit gebeurt nog niet voldoende. Het College benadrukt, net als het VN-comité, dat VWS samen met de andere departementen, waaronder BZK, een structurele infrastructuur moet ontwikkelen om mensen met een beperking en hun vertegenwoordigende organisaties te betrekken. Hiervoor is inzet nodig van BZK.

Suggestie voor een vraag: hoe gaat staatssecretaris Szabó ervoor zorgen dat mensen met een beperking en hun vertegenwoordigende organisaties structureel worden betrokken bij beleid, wetgeving en uitvoering op het gebied van digitale toegankelijkheid en dienstverlening?

3. *Naleving Besluit digitale toegankelijkheid overheid*

Het Besluit digitale toegankelijkheid overheid (het Besluit) regelt dat websites en applicaties van de overheid toegankelijk moeten zijn. Momenteel voldoet slechts zeven procent van de overheidswebsites en applicaties aan alle toegankelijkheidseisen.⁶ Het College heeft het ministerie van BZK opgeroepen om in beleid vast te leggen dat overheidsinstanties voortdurend moeten werken aan het verbeteren van de digitale toegankelijkheid, en dat alle relevante afdelingen van de organisatie hierbij moeten worden betrokken (denk aan: communicatie, bedrijfsvoering, management). Ook moet ervoor worden gezorgd dat alle overheidsinstanties eisen aan digitale toegankelijkheid stellen bij inkoopvoorwaarden, en dat het nog in te richten centrale toezicht op de naleving van het Besluit effectief is en regelmatig plaatsvindt.

Recent heeft het ministerie van BZK aangekondigd dat het Digitoegankelijk Toezichts- en Ondersteuningsprogramma (DT TOP) na het eerste kwartaal van 2025 stopt. Het ministerie ziet dit als een logisch gevolg van een herijking van het beleid, dat vorm zal krijgen in de Nederlandse Digitaliseringsstrategie. DT TOP hield zich bezig met het creëren van overzicht, het verkennen van de toezichtfunctie en het benaderen en ondersteunen van overheidsinstanties.⁷ Ondersteuning aan overheidsinstanties is een belangrijk middel gebleken om digitale toegankelijkheid beter op orde te krijgen. Het zou dan ook zorgelijk zijn als deze ondersteuning niet wordt voortgezet. Het College is benieuwd hoe de activiteiten van DT TOP worden geborgd via de Nederlandse Digitaliseringsstrategie.

---

⁶ Op de publicatiedatum van de monitorrapportage van het College was dit zes procent.

⁷ Digitoegankelijk, 'Tijdelijk programma DT TOP rondt af en draagt taken over', 21 november 2024, [Tijdelijk programma DT TOP rondt af en draagt taken over | Digitoegankelijk](#).

Suggestie voor vragen:

- Is staatssecretaris Szabó van plan om in beleid vast te leggen dat overheidsinstanties zich voortdurend en organisatiebreed in moeten zetten voor digitale toegankelijkheid? En zullen overheidsinstanties hierbij ook voldoende worden ondersteund?
- Hoe gaat staatssecretaris Szabó ervoor zorgen dat alle overheidsinstanties eisen aan digitale toegankelijkheid stellen bij hun inkoopvoorwaarden?
- Hoe gaat staatssecretaris Szabó zorgen voor effectief centraal toezicht op de naleving van het Besluit?

4. Toegang tot overheidsdienstverlening voor vertegenwoordigers

De toegang tot digitale overheidsdienstverlening is voor wettelijk vertegenwoordigers en gemachtigden nog niet op orde. Zo kunnen bijvoorbeeld niet alle burgers een ander machtigen voor het gebruik van hun DigiD als ze zelf niet in staat zijn hun DigiD te gebruiken. Recent is over dit onderwerp de motie van het lid Ceder aangenomen.⁸ Het College roept het ministerie van BZK op om een tijdpad te presenteren om toegang tot overheidsdienstverlening voor wettelijke vertegenwoordigers en gemachtigden te garanderen.

Suggestie voor een vraag: kan staatssecretaris Szabó inzicht geven in de stappen en het tijdpad waarmee de toegang tot overheidsdienstverlening voor wettelijke vertegenwoordigers en gemachtigden worden gegarandeerd?

5. Eisen en richtlijnen voor private dienstverleners

Het College constateert dat voor dienstverleners in het onderwijs en de zorg nog geen toegankelijkheidseisen gelden. Dit heeft negatieve gevolgen voor mensen met een beperking. Het College heeft het ministerie van VWS daarom opgeroepen om, in samenwerking met onder meer BZK, toegankelijkheidseisen voor de sectoren zorg en onderwijs bindend vast te leggen. De staatssecretaris gaf naar aanleiding van de motie van het lid Ceder⁹ al aan dat zijn inzet is om de digitale toegankelijkheidsvereisten voor de overheid ook te laten gelden voor de domeinen zorg en onderwijs, en dat er nog nadere afstemming nodig is om deze inzet in de werkagenda bij de Nationale strategie voor de implementatie van het VN-verdrag op te nemen.¹⁰ Het College vindt het van groot belang dat de staatssecretaris van BZK, in samenwerking met de staatssecretaris van VWS, zorgt dat dit spoedig gebeurt.

Daarnaast stelt het College vast dat de fysieke dienstverlening in verschillende sectoren afneemt. Als de digitale dienstverlening of informatie niet voldoet, of als mensen daar geen gebruik van kunnen maken, kunnen zij minder goed of niet zelfstandig hun zaken regelen.

---

⁸ Kamerstukken II 2024/2025, 36 600 VII nr. 61.

⁹ Kamerstukken II 2024/2025, 36 600 VII nr. 62.

¹⁰ Kamerstukken II 2024/2025, 36 600 VII, nr. 81.

Het College heeft het ministerie van BZK dan ook aanbevolen om minimumrichtlijnen over de fysieke toegankelijkheid van essentiële private dienstverleners op te stellen.

Suggestie voor een vragen:

- Kan staatssecretaris Szabó een tijdlijn schetsen van de termijn waarbinnen bindende toegankelijkheidseisen op zullen worden gelegd in de domeinen zorg en onderwijs?
- Is staatssecretaris Szabó van plan om minimumrichtlijnen in te voeren over de fysieke toegankelijkheid van essentiële private dienstverleners?

Afsluiting

Voor vragen of toelichting kunt u contact opnemen met Barbara Oosters, senior politiek adviseur, via b.oosters@mensenrechten.nl of 030 888 3888.

Met vriendelijke groet,

Nico Schrijver
Interim voorzitter